

[View this email in your browser](#)

החברה הישראלית לבריאות
הנפש בקהילה

The Israeli Society for
Community Mental Health

חברות וחברים,

אנו שמחים לסכם את פעילות החברה לבריאות הנפש בקהילה בשנת 2019 ולהתכונן לפעילות בקהילה שמצפה לנו בשנה הקרובה. בשנת 2019 התברכנו בעשייה רבה, יצירת שיתופי פעולה והובלה של פרויקטים. בכלל זה היה לנו השנה את הכנס השנתי השני של החברה, עם למעלה מ-120 משתתפים בשלושה ימים עמוסי הרצאות מצוינות, ימי עיון אליהם הגיעו מאות משתתפים/ות (יום עיון "מובילים שינוי בבריאות הנפש בקהילה" בשיתוף עם החוג לבריאות נפש בקהילה-אוניברסיטת חיפה, ליצירת מפגש בין מתמודדים/ות, בני משפחה ומטפלים/ות; יום עיון "[הפרעות אישיות- גישות טיפוליות ומבט רב מימדי](#)", והמשכנו בקיום ימי מפגש מנהלי/ות מרפאות בריאות נפש.

השנה הובלנו את כתיבת [הדו"ח של תת הוועדה לבדיקת הפערים בקהילה אחרי הרפורמה](#), שהוגש ביולי למועצה הלאומית לבריאות הנפש ולמנכ"ל משרד הבריאות, הקמנו [דף פייסבוק](#) עם מלמעלה מ-1,000 עוקבים/ות, נפגשנו לערבים חברתיים עם הקרנת סרטים והרצאות ועוד.

נציגי ועד החברה נפגשו עם נציגי משרד מבקר המדינה שעוסקים בכתיבת דו"ח ביקורת על הרפורמה בבריאות הנפש, עם נציגי משרד הבריאות (הוועדה לבחינת שיטת הרגולציה, התחשבות והשירותים במערך שירותי בריאות הנפש) וכן הצטרפו לפורום ארגונים למען בריאות הנפש ולמפגשי הפורום.

השנה הגענו לשיא במספר החברים/ות השנה, עם כ-400 חברים, מתוכם 260 פסיכיאטרים/ות והשאר ממקצועות הרפואה ובריאות הנפש השונים! שנת 2020 תהיה שנה חשובה מאד בעשייה למען בריאות הנפש בקהילה- עם הדיונים על הרפורמה, פתיחת הסכם הרופאים ויישום הדו"ח על הפערים ברפורמה. אנו מזמינים כל אחת ואחד ממקצועות בריאות הנפש להצטרף לחברה ולוועד, להשתתף ולתרום לעשייה החברתית החשובה הזו- למען הקהילה. חגים שמחים, שנה אזרחית מוצלחת.

ד"ר עידו לוריא, יו"ר

ועד החברה לבריאות הנפש בקהילה

הכנס השנתי השני של החברה לברה"ן בקהילה

בסופשבוע 21-23/11 ערכנו את הכנס השנתי השני של החברה במלון קראון פלאזה בים המלח. בכנס השתתפו כ-100 אנשי טיפול מכל הסקטורים של בריאות הנפש. שמענו מגוון רחב של הרצאות מרתקות שנגעו במצבים מורכבים והתמודדות אתם במסגרת הקהילה כגון: דיכאון עמיד, חרדות, שימוש בסמים, מצבים דיסוציאטיביים, הפרעות אכילה, הפרעות שינה, פסיכוזה והפרעת קשב. דנו בטיפולים חדשים כגון s-קטמין, קנאביס רפואי וליסאה ועסקנו בנושאים מורכבים כגון טיפול בקולגה וטכניקות יצירת דיאלוג ושכנוע. בערבים נהנינו מסטנד-אפ של מתמודדים "סליחה על הפרעה" ומגיבוש מהנה של יין, משחקי ילדות וחברה טובה. לצד ההעשרה והלמידה הייתה הזדמנות מצוינת להכיר, ליצור קשרים חדשים, וקצת לנוח ולמלא מצברים. מחכים להיפגש בכנס השנתי בשנה הבאה!

מיצוי זכויות לאנשים בעלי צרכים מיוחדים מעל גיל 18

בהגדרת אנשים בעלי צרכים מיוחדים נכללים: קשיים נפשיים, קוגניטיביים וחושיים, רצף האוטיזם, נכויות גופניות וקשיי קשב וריכוז. אדם אחד יכול להתמודד עם שילוב צרכים מיוחדים. מעמדם של אנשים בעלי צרכים מיוחדים הוכר בארץ ובעולם. בשנת 1998 נחקק בארץ חוק שיווין זכויות לאנשים עם מוגבלויות שמטרתו "להגן על כבודו וחירותו של אדם עם מוגבלות, ולעגן את זכותו להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים... תוך מיצוי מלוא יכולתו". בשנת 2017 נכנס לתוקפו תיקון לחוק, שחייב גופים ציבוריים המעסיקים 100 עובדים ומעלה להעסיק אנשים עם מוגבלות משמעותית (40% נכות ומעלה) בשיעור של לפחות 5% מכוח האדם בארגון. הפרת החוק כרוכה בקנס אך עם זאת, עד יולי 2019, כ-40% מהגופים לא עמדו ביעד זה. כ-20% מכלל האוכלוסייה בישראל ב-2019 הם בעלי צרכים מיוחדים, מתוכם 800,000 עד מיליון איש בגיל העבודה. מתמודדים ומשפחותיהם חשים לעיתים חסרי אונים מול המערכת הציבורית; הם אינם מודעים לזכויותיהם ואופן מימושו. לעיתים קיימת רתיעה עקב סטיגמה וחשש לחוסר התייחסות מצד הממסד. כחלק מתהליך הטיפול והשיקום, יש חשיבות רבה לליווי של המטפלים את המתמודדים ומשפחותיהם בתהליך מיצוי זכויותיהן, המגיעות להם כחוק. קיימים 4 גופים ציבוריים, המטפלים באנשים בעלי צרכים מיוחדים, שנכותם לא קרתה במהלך שירות צבאי: ביטוח לאומי, משרד הבריאות, לשכת הרווחה וקופת חולים.

המוסד לביטוח לאומי (בטל"א)

הערכת הזכאות לקצבת נכות מגיל 18 נעשית במסגרת בטל"א, בהתאם לכושר ההשתכרות של האדם בשוק החופשי.

בשנת 2009 חוקק חוק לרון שמעודד אנשים עם מוגבלות לצאת לעבוד, כך שיקבלו קצבת נכות

כללית, באופן בו ההכנסה מהשכר והקצבה יחדיו יהיו גבוהים יותר מגובה הקצבה לבד. במידה ואדם מקבל קצבה עפ"י חוק לרון ומצבו הרפואי/נפשי הידרדר ואינו יכול להמשיך לעבוד, ענינו ידון מחדש ללא צורך בפתיחת תיק חדש.

כדי לממש את קבלת הקצבה, יש לשלוח טפסים ייעודיים ולהגיע לוועדה בסניף בטל"א באזור המגורים. בוועדות- עיקר הדגש ניתן לקשייו של האדם בחיי היומיום, שמשפיעים על יכולתו להשתלב במעגל העבודה. לכן, חשוב שהמטפל ממלא הדוח בקהילה (פסיכיאטריה, עבודה סוציאלית ועוד), ידגיש את הקשיים התפקודיים ואת הפוטנציאל השיקומי שיש לאדם. אנשים עם 20% נכות ומעלה זכאים לשיקום מקצועי, עם ליווי של עובדת סוציאלית של בטל"א, וזאת עפ"י מספר הפעולות שהאדם מבצע, אך יש אפשרות להארכה. אנשים, המקבלים 40% נכות ומעלה זכאים גם לקצבת נכות. אנשים עם אבחנה פסיכיאטרית, המקבלים 40% נכות ומעלה זכאים לקצבת נכות ולפנייה לוועדת סל שיקום. אנשים שאינם מעוניינים להיות מוכרים בבטל"א, תוך ויתור על קצבת הנכות, ומעוניינים בכל זאת לפנות לוועדת סל שיקום, יכולים לפנות לפסיכיאטרים שהוסמכו ע"י משרד הבריאות לצורך קביעת אחוזי נכות נפשית. האדם יכול להיות מלווה בדיוני הוועדה ע"י איש מקצוע שיתווך את צרכי המתמודד והשירותים הנחוצים לו.

לשכת הרווחה

לשכות הרווחה פרוסות ברחבי הארץ, שייכות לעיריות/מועצות מקומיות ובנויות מאגפים: אגף לטיפול ברצף האוטיסטי, אגף השיקום לאוכלוסייה עם אינטליגנציה גבולית, לקויות חושיות ונכויות פיזיות ואגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית (מש"ה). מחלקת הרווחה מממנת שיקום מקצועי ושילוב תעסוקתי לאנשים שלא זכאים לכך דרך המוסד לבטל"א (המשלב בתעסוקה אנשים שמסוגלים לעבוד משרה מלאה בשוק החופשי). משרד הרווחה נותן מענה לאנשים בעלי יכולות פחותות (לדוגמה- מסגרת תעסוקתית מוגנת). משרד הרווחה מתקצב מגורים מחוץ לבית, מועדוניות וחוגים לילדים. בנוסף, ניתן לבקש חונך בשעות אחה"צ או נפשונים. אנשים עם בעיות נפשיות אינם מטופלים ע"י מחלקת הרווחה אלא אם קיימת תחלואה כפולה. במקרים מורכבים יבחן המרכיב הדומיננטי. במקרים של אי-בהירות ניתן לפנות לוועדת הכרעה בין-משרדית המשותפת למשרדי הבריאות והרווחה. הוועדה דנה בעניינם של מטופלים הסובלים מתחלואה כפולה (מתחום בריאות הנפש ומתחום האחריות של הרווחה). הוועדה מתכנסת אחת לחודש. כל גורם טיפולי בשני המשרדים יכול להפנות מטופלים לוועדה בצירוף המסמכים הרלוונטיים.

קופות חולים

מכונים להתפתחות הילד נותנים שירות לבוגרים עם נכות התפתחותית גופנית (על רקע מחלה במערכת העצבים המרכזית וההיקפית או במערכת שרירי השלד) ובוגרים על הספקטרום האוטיסטי, הזכאים לטיפולים פארא-רפואיים עד גיל 18. לאור תורי המתנה ארוכים במכונים אלה, ההורים יכולים לבדוק עם הקופה את האפשרות לקבל החזרים על טיפול פרטי.

יהודית קדם MSW

מומחית לחוות דעת שיקומיות לבתי משפט
מנהלת מרכז שיא – שיקום אנשים בוגרים בעלי צרכים מיוחדים וליווי במיצוי זכויות מול הרשויות

אירועים נוספים בקהילה

13.1.20 יום עיון: בריאות הנפש בקרב פלסטינים בישראל

נשמח לשמוע מכם! מוזמנים לכתוב לנו למייל:
cmh@ima.org.il

 בקרו בעמוד הפייסבוק שלנו